

Sygn. akt I Ca 326/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Elżbieta Zalewska-Statuch

Sędziowie SSO Joanna Składowska

SSO Katarzyna Powalska

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2013 r. w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa A. K.

przeciwko (...) SA w W.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 27 maja 2013 r. sygn. akt VIII C 178/12

oddala apelację.

Sygn. akt I Ca 326/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem wydanym w sprawie z powództwa A. K. przeciwko (...) S.A. C. L. S.w Ł. o zadośćuczynienie i odszkodowanie, Sąd Rejonowy w Wieluniu VIII Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w P. zasądził od pozwanego (...) S.A. C. L. S.w Ł. na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia kwotę 23.200,00 zł z ustawowymi odsetkami, a w tym: a) od kwoty 9.200,00 zł liczonymi od dnia 06 czerwca 2012 r., b) od kwoty 14.000,00 zł liczonymi od dnia 23 kwietnia 2013 r. – wszystkie do dnia zapłaty. Sąd Rejonowy zasądził również od pozwanego (...) S.A. C. L. S. w Ł. na rzecz powódki A. K. tytułem odszkodowania kwotę 2.720.00 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 23 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1.360,55 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W pozostałej części Sąd powództwo oddalił i nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego w Wieluniu kwotę 999,18 zł tytułem nieuiszczonych kosztów procesu. Sąd nie obciążył powódki kosztami procesu ponad dotychczas poniesionymi.

Rozstrzygnięcie zapadło po następujących ustaleniach i wnioskach:

W dniu 23 stycznia 2012 r. doszło do wypadku komunikacyjnego z powodu niezachowania bezpiecznej odległości w ruchu drogowym przez A. B. kierującego pojazdem, którego pasażerką była powódka A. K.. W czasie zdarzenia

powódka była zapięta pasami bezpieczeństwa, a pojazd, którym podróżowała ubezpieczony był w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń.

Bezpośrednio po wypadku A. K. odczuwała bóle w klatce piersiowej. Po upływie dwóch dni odbyła konsultację lekarską, w skutek której została skierowana do Poradni (...) (...)SPZOZ w P., gdzie leczono ją ambulatoryjnie z powodu skręcenia odcinka szyjnego z dysfunkcją barku (brachialgią). Założono powódce kołnierz stabilizujący odcinek szyjny kręgosłupa, który utrudniał jej codzienne funkcjonowanie.

W dniu 24 lutego 2012 roku wykonano u powódki rezonans magnetyczny kręgosłupa szyjnego, w wyniku którego stwierdzono: wyrównanie lordozy szyjnej z kyfotycznym ustawieniem w odcinku C4-C5, protruzję na poziomie C3/C4, skrócenie światła kanału kręgowego do 0,8 cm, na poziomie C4/C5 protruzję, umiarkowane zmiany zwyrodnieniowe na powierzchniach kręgow.

Od 12 marca 2012 r. do 27 marca 2012 r. powódka przebywała w (...)w C. na Oddziale(...). W dniu 20 marca 2012 roku A. K. została poddana operacji, po której poddawana była rehabilitacji w celu przywrócenia możliwości poruszania się.

W okresie od 05 do 28 października 2012 roku A. K. poddawana była rehabilitacji w (...) (...) w J., gdzie przebywała z rozpoznaniem: stan po operacyjnej stabilizacji międzytrzonowej z powodu dyskopatii odcinka C3-C4 i C4-C5 w przebiegu pourazowej rwy barkowej prawostronnej, utrzymujący się zespół bólowo - korzeniowy; brachialgia lewostronna.

Przeprowadzone u powódki badanie neurologiczne wykazało: ograniczenie w odcinku szyjnym zgięcia głowy do przodu oraz ruchów rotacyjnych do boku około 40 %, bolesność uciskową korzeni szyjnych przykręgosłupowo obustronnie na całym przebiegu, przykurcz mięśni przykręgosłupowo obustronnie, drętwienie rąk przy próbie dźwigania powyżej poziomu, ograniczenie ruchów w stawie ramiennym lewym. Rozpoznano u powódki zespół korzeniowy pourazowy przewlekły, czuciowo - bólowy, szyjny, obustronny.

Powódka doznała ponadto urazu skrętnego odcinka szyjnego, stwierdzono u niej znaczne ograniczenie ruchomości szyi. Ostatecznie, trwały uszczerbek na zdrowiu związany z urazem szyi określono na 13 %.

Pełnomocnik powódki wystąpił do (...) S.A. o przyznanie na rzecz A. K. zadośćuczynienia i odszkodowania. W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego stwierdzono u powódki 1,5 % uszczerbku na zdrowiu.

Decyzją z dnia 05 czerwca 2012 roku przyznano A. K. kwotę 1.800,00 zł z tytułu zadośćuczynienia i 160,00 zł z tytułu kosztów opieki. Na skutek odwołania od przedmiotowej decyzji, pismem z dnia 20 września 2012 roku, pozwany podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

W ocenie Sądu pierwszej instancji nie zachodziły wątpliwości, iż wskutek wypadku drogowego powstała szkoda na osobie A. K., a powódka posiada legitymację i interes prawny w zakresie wystąpienia z roszczeniami przeciwko pozwanemu (...) S.A.C. L. S.w Ł.. Zdaniem Sądu Rejonowego, uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia doznane przez powódkę wskutek wypadku uprawniają ją do dochodzenia od pozwanego zadośćuczynienia na podstawie art. 445 § 1 k.c., stosownie do którego sąd może przyznać poszkodowanemu, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Sąd Rejonowy podkreślił, że A. K. nie przyczyniła się do zaistnienia wypadku i powstałych w jego wyniku skutków. Była pasażerką samochodu, podczas podróży miała zapięte pasy bezpieczeństwa. Do wypadku doszło natomiast z powodu niezachowania przez kierowcę bezpiecznej odległości od poprzedzającego go pojazdu.

Mając na uwadze zakres doznanych przez powódkę urazów, zdaniem Sądu, stopień cierpienia i krzywdy powódki przez pierwsze 6 miesięcy leczenia był wysoki. Przy czym, bezpośrednio po zdarzeniu nic nie wskazywało na możliwość zaistnienia tak poważnych skutków. Następstwa wypadku spowodowały u powódki konieczność podjęcia długotrwałego, uciążliwego leczenia z utrzymującymi się do dnia dzisiejszego dolegliwościami bólowymi, zmniejszeniem sprawności ruchowej.

W kwestii wysokości należnej powódce tytułem zadośćuczynienia kwoty, Sąd Rejonowy podkreślił, że zadośćuczynienie spełnia funkcję kompensacyjną, powinno być pochodną wielkości doznanej krzywdy, musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Mając na uwadze poglądy judykatury oraz fakt, iż powódka otrzymała już od pozwanego 1.800,00 zł tytułem zadośćuczynienia, Sąd zasądził na rzecz A. K. kwotę 23.200,00 zł, uznając ją za adekwatną do stopnia wyrządzonej powódce krzywdy.

W przedmiocie odsetek Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 359 k.c.

Odnosząc się natomiast do żądania zasądzenia od pozwanego na rzecz A. K. kwoty 2.720,00 zł, Sąd pierwszej instancji przytoczył treść art. 444 § 1 k.c., stosownie do którego w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na pokrycie kosztów przygotowania do innego zawodu. Jeżeli w wyniku doznanego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia poszkodowanemu potrzebna jest opieka (stała lub tymczasowa - np. w czasie, gdy nie był w stanie samodzielnie funkcjonować), odszkodowanie obejmuje także koszty tej opieki.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Sąd uznał roszczenie w tym zakresie za zasadne. Przyjął, iż zasądzona kwota stanowi iloczyn 360 godzin opieki x 8,00 zł za godzinę, po pomniejszeniu o kwotę 160,00 zł wypłaconą już z tego tytułu przez pozwanego (2.880,00 zł - 160,00 zł = 2.720,00 zł). Ustalenie stawki na 8,00 zł, zdaniem Sądu, odpowiada realnej wartości usług tego rodzaju oraz stawkom występującym na rynku lokalnym.

O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 k.c. w zw. z art. 359 k.c., a w przedmiocie kosztów - na podstawie art. 98 k.p.c.

O kosztach, jak w pkt. 6 Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c.

Z takim rozstrzygnięciem nie zgodził się pełnomocnik powódki wnosząc apelację, którą zaskarżył wyrok w całości. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucono niewłaściwe zastosowanie art. 445 § 1 k.c. polegające na uznaniu, że wypłacona przez pozwanego na rzecz powódki łączna kwota 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia, w skład której wchodzi kwota 1.800 zł wypłacona przez pozwanego przesądowo oraz kwota 23.200 zł wynikająca z postanowień wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu, jest sumą odpowiednią do doznanej przez powódkę krzywdy i spełnia funkcję kompensacyjną. Skarżąca wniosła jednocześnie, na podstawie art. 368 § 1 k.p.c. o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 15.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 28 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia zgodnie z art. 445 § 1 k.c. oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania za I i II instancję wg. norm przepisanych. Ewentualnie, na podstawie 368 § 4 k.p.c. skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Niezależnie od podniesionych zarzutów merytorycznych, apelacja pełnomocnika powódki jest niezasadna przez przyzmat zakresu przedmiotowego apelacji wynikającego z wniosków apelacyjnych implicite w niej zawartych.

Strona powodowa zaskarżyła wprawdzie orzeczenie „w całości”, ale zaraz po tym wniosła „o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 15.000 zł (...) tytułem zadośćuczynienia”. W kontekście tak sformułowanego żądania apelacji, mając na uwadze treść rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji oraz wynikające z niego dla powódki uprawnienia, w ocenie Sądu Okręgowego, po stronie powodowej nie został spełniony warunek dopuszczalności zaskarżenia orzeczenia w postaci istnienia interesu prawnego w jego zaskarżeniu, tzw. gravamen.

Najogólniej mówiąc, gravamen polega na niezgodności orzeczenia z żądaniem zgłoszonym w procesie przez strony (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CKN 57/97, OSNC 1997, nr 11, poz. 166 i z dnia 5 września 1997 r., III CKN 152/97, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2003 r., III CKN 152/97, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2003 r., III CKN 606/00). Interes prawny w zaskarżeniu orzeczenia

stanowi merytoryczną przesłankę zaskarżenia, jego brak powoduje więc oddalenie środka zaskarżenia (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1971 r., III CZP 79/71, OSNC 1972, nr 6, poz. 101). Istotne jest przy tym, że granic apelacji nie wyznacza wskazana w niej wartość przedmiotu zaskarżenia, ale oznaczenie zaskarżonego wyroku oraz zakres zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji, określony żądaniem skarżącego (por. wyrok S.N. z dnia 16 czerwca 2009 r., V CSK 474/08, Lex nr 950658). Wynika z tego twierdzenia, że decydujące dla orzekania przez sąd rozpoznający apelację jest wskazanie przez apelującego konkretnego żądania, niezależnie od wskazanej wartości przedmiotu sporu i zaskarżenia.

W niniejszej sprawie, wskutek rozszerzenia powództwa, powódka dochodziła zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz tytułem zadośćuczynienia kwoty 38.200 zł. Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy uwzględnił roszczenie, zobowiązując pozwanego do uiszczenia należnego powódce zadośćuczynienia w wysokości 23.200 zł i oddalił powództwo w pozostałej części. Apelacja określiła wprawdzie wartość przedmiotu zaskarżenia na poziomie 15.000 złotych ale domagała się jednocześnie wprost zreformowania orzeczenia sądu a quo poprzez zasądzenie dla powódki jedynie kwoty 15.000 złotych. Mając na uwadze okoliczność wypłacenia przed wszczęciem postępowania sądowego kwoty 1.800 zł, tytułem zadośćuczynienia, ostatecznie przyznano powódce łącznie sumę 25.000 zł. Z punktu widzenia sposobu sformułowania objętego apelacją wniosku, dokonanego przez profesjonalnego pełnomocnika, który nie pozostawia jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych, uwzględnienie żądania pełnomocnika A. K. prowadziłoby do pogorszenia jej sytuacji w procesie przez zasądzenie, w wyniku postępowania odwoławczego, kwoty niższej niż ta, która jest powódce należna na mocy wyroku z 27 maja 2013 r., wydanego przez Sąd pierwszej instancji. Doszłoby wówczas do wystąpienia niekorzystnej dla strony różnicy między zgłoszonym przez nią żądaniem a sentencją zaskarżonego orzeczenia, wynikającej z porównania zakresu żądania i treści rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 1936 r., C III 1030/35, OSN 1937, nr 1, poz. 11, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 października 1950 r., ŁC 990/50, PiP 1950, nr 2, s. 359, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 1953 r., NP 1954, nr 5-6, s. 168).

Reasumując, przez pryzmat powyższych uwag stwierdzić należy, że w kontekście oceny przesłanki dopuszczalności zaskarżenia orzeczenia stanowiącej interes prawny A. K. w jego zaskarżeniu, elementy konstrukcyjne złożonej przez pełnomocnika powódki apelacji nie pozostają w harmonii z treścią sentencji wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu z 27 maja 2013 r., co prowadzi do stwierdzenia, że zawarty implicite w apelacji wniosek jest sprzeczny z gravamen powódki.

Z tych względów na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy apelację oddalił.

(...).